

כוחות המזוינים של איטליה בסימן של צמיחה מחדש

מושגי חילות-האוויר הגדולים והחדשים שבעולם. מקור המטוסים העיקרי — הציוד ה"עודף" האמריקאי, אשר נשאר באיטליה עד סוף המלחמה. בדומה לכך — היה המצב בענין מטוסי-תובלה ומטוסי-אוי-מון. בזמן האחרון, משהופעלה העזרה האמריקאית באשר לציוד צבאי, החלה התחדשות טכנית ומקצור עית מסוימת. כך, בספטמבר 1950 הביאה נושאת-מטוסים אמריקאית 40 מטוס — אוירונטיקרב, "מוס-טנג", ומפציצי-קרב, "הלדייבר" (דהיינו — "צוללי-גיהנום..."). אך, מאז הגיעו ודאי עוד משלוחים. ואי-לו האיסור על חיל-מפציציים מוסיף להתקיים. מצבת-האדם בחיל-האוויר היתה כ-29 אלף איש.

גם ממדיו של צי-המלחמה הוגבלו, והועמדו על מכסיומים של כ-65,000 טון. אמנם, לכך רשאים לצרף עוד 50 אלף טון של ספינות-עזר, ובתי-חולים שטים. אסורות על איטליה הצוללות וכן נושאות-המטוסים, — איסור שנראה בודאי בעבר כתיאורטי גרידא, הואיל ואיטליה, הנמצאת במרכזו של הים התיכון כששיטחה ואייה הגדולים, חולשים מבחינה אווירית, לפחות בכוח, על מרחבי הים, לא קיימה גם בעבר ענף זה של עצמת-אוויר. אולם בזמן האחרון, עם הסיכוי להתגברות סכנת-הצוללות, והתמורות במושגי מלחמת-המגן בפני צוללות, הפך איסור זה להיות מוחשי ומכביד יותר ויותר. (השוה עם הסקירה על התרגילים של הצי הצרפתי והבריטי בים התיכון, במקום הגנת-שיירות בפני צוללות — ב"מערכות" חוב' ס"ה, עמ' 110-109). מצב-בת-האדם של הצי הנה 35 אלף איש.

כמה קוים אופייניים למצבם ובעיותיהם של הכוחות-המזוינים האיטלקיים בתקופה הנוכחית כלולים בקטעים, הניתנים להלן, מתוך סקירת כתבו של "טיימס"-הלונדוני מרומא: —

לפי תנאי חוזה השלום הוגבל במפורש מספרם וציודם של הכוחות האיטלקיים. סייג זה שימש לכת-חילה נושא מקובל לדיון בעתונות ובציבוריות. אך, הבה ונראה מה טיבם של כוחות המגן האיטלקיים הקיימים בפועל...

בשלהי שנת 1950 הסתמנה בבירור המגמה של ממשלת איטליה להביא את הכוחות-המזוינים העומדים לרשותה לפחות עד לאותו גבול-מכסימום אשר נקבע להם בחוזה-השלום שבין איטליה לבין בעלות-הברית (בפברואר 1947) לגבי חיל-הצבא היבשתי. פירושו של דבר — להגדילו ל-250,000 איש, לעומת עצמתו המספרית עד כה, שהגיעה ל-170,000 איש. לפי כמה מקורות, היה אמנם כלול במספר זה גם לפחות אותו חלק של כוחות-משטרה שהנו בעל צביון צבאי יותר מאימונו וזיונו. אך, כנראה שאין הרבה ממש בכך, ו-89 האלף של "קא-ראבינירי" (מעין ג'נדרמיה) המצויים עתה בפועל נימנים כולם על ה"קצבה" שבחוזה-השלום, המאשרת עצמה בת 95,000 לחיל משטרי זה, הגם שלפחות רבבות אחדות מהכוחות המשרתיים אורגנו וצוידו על בסיס של כוח-מחקר, בדור-מה ל"משמר-הנייד" הצרפתי. הרכבם של 170,000 אנשי-הצבא ה"נ"ל — 14,000 קצינים, 18,000 סמלים, 138,000 טוראים עד רבי-טוראים — אינו מעיד, כשלעצמה, על מגמה מיוחדת לגרעיניות ולטי-פוחו של סגל למסגרות-גיוס רחבות יותר; הגם שאין זה מן הנמנע, כי לכך קיימים גם סידורים מיוחדים. ארגונים של כוחות-צבא אלה היה מושתת עד כה, לפי ידיעות שונות, על 7 או 8 דיביזיות — אך, כנראה, שהספרה האחרונה קרובה עתה יותר למציאות. בנוסף לדיב. אלו — בריגדה אחת של "אל-פיני" (קלע-יהרים אלפיניים), ובריגדה משורינת. — עתה עומדים להעלות את מספר הדיביזיות עד ל-12, ואת מספר הבריגדות המשורינות — עד ל-3, והן תהיינה דיביזיה משורינת (לפי כמה גרסאות — תהיה זו אחת מ-12 הדיביזיות הצפויות). כן אומרות ידיעות אחדות, כאילו מתכוננים גם להקמת בריגדות אלפיניות נוספות. מספר הדיביזיות שהוזכרו כאן — אף בו לא יהיה משום עבירה על סייגי חוזה-השלום.

איטליה רשאית לקיים כוחות-אוויר בתחום של 200 מטוסי-קרב-וסיור, וכן 150 מטוסי-אימון ותובלה. במציאות — נמצאו עד לזמן האחרון בשירות כ-150 מטוסי קרב וסיור, מושגים אלו מתישנים לפי

אנית הסיוור : לואיג'י די סבויה, ג'יוספה גאריבאלדי

1. הצי המוגבל ב־67,500 טון, כולל בעיקרו — 4 אניות סיוור, 4 אניות משחית, 16 סירות טורפדו, 19 קורבטות וכששים שולות מוקשים. אך לא כל הספינות הללו מצויות בשירות פעיל. תכנית הבניה לשלוש שנים כוללת את בנין של מספר ספינות משחית נוספות וכן שתי אניות נגד מטוסיות. כן מצויות גם שתי אניות מערכה ישנות, אחת מהן בשיטות פעיל מלא, שאינן כלולות בתחום סיג'י הטונז'. לאמתור של דבר, אפשר ש־אניות מעין אלו, החורגות מתחום טונז' שנקבע, מרובות יותר; שכן ניתן לפקפק אם אמנם תמיד נשמר חוזה השלום כל שונו, כך, משל, עשוי כל נוסע להבחין, בנמלה של ספיניה, בשתי אניות מערכה. אכן, נראה שפורק מעליהן חימוש, אך הן צריך היה לפרקן לגרוטאות. למרות הרמה הגבוהה של רוח הצרות, היעילות והאימון המצוי, עוד צריך הצי האיטלקי לעבור כיברת דרך עד אשר יוכל למלא בהצלחה את תפקידיו המוערים במקרה מלחמה — שלית מוקשים, הגנת נמלי איטליה ונתיבי ההימיי, וסיוע לצבאה. במיוחד בלתי מספיקים הם אמצעי ההגנה נגד צוללות ומטוסים; ומצויה רק ציוד ראדאר פרימיטיבי. ואילו דעת הקהל אינה נתונה ביותר לכך, — עודנה סובלת מתסביך האניה הגדולה. רקע לכל — הוא חוסר־המון, השכיח בכל שלושת השירותים הלוחמים: אומדני תקציבו של הצי ל־1950-51 עולים ל־55 מיליארד לירות איטלקיות (שהן כ־31 מיליון ל"ש).

אנית המשחית : ניקולוסה דה רקו

תרופות חלקיות

פי שלושה בקירוב מסכום זה מוקצב לחיל־הצבא, שעצמתו המספרית מסתכמת ב־170,000 חייל בקירוב. צבא־היבשה מאורגן בשמונה דיביזיות וכן קיימים — חטיבה משורינת (חוזה השלום מגביל את מספר הטנקים הבינוניים והכבדים ב־200*, גדר די הברסלירים, ה"אלפיני" ** ויחידות ידועות אחרות). הגורם השליט בכאן הוא המחסור בצידוד, וליקוייו

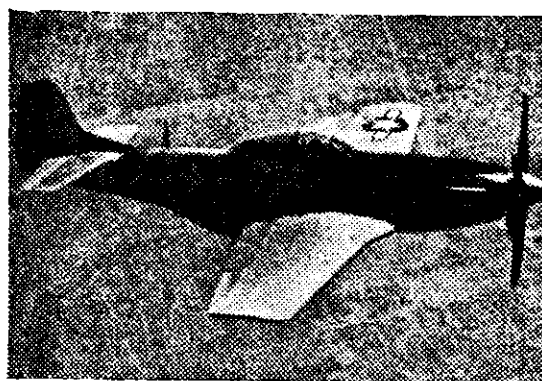
של זה. מחמת המחסורים האלה, רק אחת מהדיביזיות הגיעה — לא מכבר — למלוא תקן המלחמה שלה. אמצעי־ההגנה נגד מטוסים הנם שפופים ביותר; כן קיים מחסור גדול בארטילריה כבדה ורכב־משורין. בחלקם באים ליקויים־בחסר אלה על תיקונם ב־אמצעות האספקה המגיעה במסגרת "תכנית העזרה הצבאית" (מטעם ממשלת אה"ב. — המע'). ידוע, למשל, על בואן של כמויות מסוימות של הוביצרים בני 155 מ"מ ובזוקות. אולם הפיגור שיש להתגבר עליו הנו עצום; ומרובים הם המטילים ספק האם, אפילו יחד עם המשלוחים מאמריקה, ההקצבה המיוחדת של 50 מיליארד לירות לשנה (כ־28 מיליון ל"ש), שצורפה לאחרונה לתקציב־ההגנה, ל־שלושת השנים הבאות, תוכל להעמיד את הצבא על 12 דיביזיות מצוידות־כראוי, שהיא היא המטרה הרשמית. אולם חוסר הצידוד אינו הקושי היחיד. תכנית שרות־החובה הצבאי היא להלכה 18 חודש, ואילו למעשה היא נמשכת כ־11 חדשים בלבד. מאליה מובן ש־בתחומים צרים כגון־אלה אימון מתמחה הוא, בעצם, בלתי־אפשרי. אין כל אימון של רזרב (כנראה, בשל ההוצאות), והצידוד האפסנאי של הצבא אינו מתוכנן כראוי לקראת תנאי המלחמה. תפקיד הצבא במלחמה יכול בלי־ספק — נוסף על הגנת הגבולות — את שיתוף־הפעולה עם המשטרה והקרבינירים (מעין ז'נדרמריה. — המער'). כנגד הסכנות שבגיס־החמישי. רבים הם באיטליה הסבורים, כי פעולתו של גיס כזה היא שיכולה להיות הצורה הראשה, שתלבש ההתקפה האויבת בראשיתה. וכאן המקום לציין, כי למרביתם של אלה העלולים להשתתף בהתקפה מעין זו היה נסיון מעשי במלחמת־גריליה בצפונה של איטליה — אם גם הענין, אשר לשמו נאבקו, היה אחר — בימי המלחמה האחרונה.

* כמובן, זו היתה עד כה הגדרה תיאורטית בלבד. שכן טנקים כבדים לא היו מצויים בפועל בצבא האיטלקי החדש. במידה שהיו מצויים בו טנקים־בינוניים, היו אלה "שרמנים" לא מן החדשים; בצדם — היו טנקים קלים יותר.

** ה"ברסלירים" — יחידות־רגלים מובחרות, כרגיל — בהיקף גדודי; בדומה ליחידות ה"ציידים" או ה"קלעים" של צבאות־ארופה אחרים בעבר. האיטלקים היו משלבים אותם עפ"י כעשור־השנים שלפני מלחמת העולם האחרונה, במסגרת הפורמציות ה"מהירות" (הממונעות, ובחלקן גם משורינות), בתורת חי"ר ממונע, לתפקידי ליווי־שיריון ומחץ.

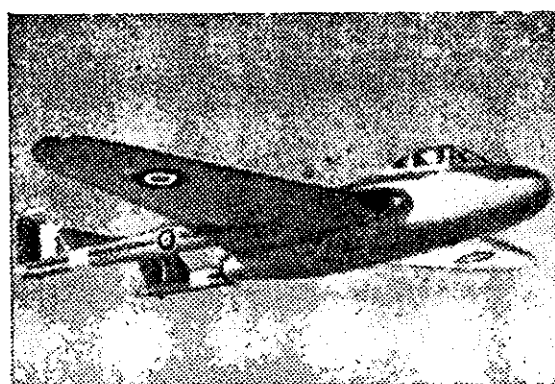
ה"האלפיני" — הינם הקלעים־האלפיניים של הצבא האיטלקי, לאמור גדודי חי"ר הררי מובהק. מאז תמיד נחשבו על מיטב חייליה של איטליה.

חיל-האוויר מוגבל, פרט למטוסי-תובלה, ב-200 מטוסי קרב וסיור. הם כוללים „ספיטפיירים” ו„מוס-

מוסטאנג IV

טאנגים”, שמרביתם — אם לדון לפי גילם — הם כיום כמעט בלתי-ראויים לשימוש. מספר מוסטאנגים חדשים הגיעו לא-מכבר במסגרת תכנית-העזרה-ה-צבאית וכן מייצרים עתה, מפעלי „פיאט” לפי הרשאה מיוחדת, 50 „ומפיירים” (מטוסי-קרב-מפלטיים ברטיים, הגם שסוג זה עומד בסימן ההתישנות — המע.) אך, יעבור זמן רב עד שמאתים מטוסי הקו-הראשון המותרים יוכלו להאבק בתנאים שונים עם מטוסי-קרב חדישים של מדינות אחרות.

ומפייר (דה הבילנד)

גם רוחו של חיל-האוויר, בדומה לשאר החילות, מוסרים כי הנה רמה. יש בכך משום משנה-עדות לזכותם של השירותים הלוחמים האיטלקיים, בשים לב לרמת-השכר הנמוכה ולהשפעה המדכדכת של חוסר ציוד מספיק והולם. הוחלט לאחרונה על אמצעים שונים תוך נסיון לתקן את הליקויים-בחסר האלה. — כגון: תכנית-שלוש-השנים שנזכרה לעיל, הגדלת הכוחות המשטר-תיים ושידוד-ארגונם, וכן כינונו של ארגון להגנה-אזרחית. חוסר כספים — שכן אין לפגוע בתכנית-ההשקעות הסוציאלית, הנחשבת כחשובה-מכל — שם סייגים לכל מעשה...

באשר לתרומתה-של-איטליה לאמנה-האטלנטית, הרי סבורים שמכסימום של יתרון לכל הנוגעים-בדבר היה מושג לו המפעלים האיטלקיים היו מקבלים הזמנות לייצור כמה וכמה דברים (שאינם בגדר מוצרי-חימוש, אשר ייצורם מעבר לצרכיה היא נאסר על איטליה לפי חוזה-השלום), מאלה שכוחות האמנה-האטלנטית — זקוקים להם. היכולת התעשיתית האי-טלקית עולה בהרבה על הביקוש הנוכחי. ומדיניות כזו — ובלבד שתמצא איזו דרך למימונה ממקורות בינלאומיים — היתה גם עשויה להביא להעסקתם של איטלקים רבים יותר וע”י כך לתרום במישרין ליציבת תה הפנימית של המדינה.

כבדוגמת צרפת, כפי שהודגמה ב-1940, הרי הגנת תה של מדינה מותנית בחשבון אחרון, פחות במצבת-הכוחות אשר לה מאשר ברצונה ובליכודה של האומה. וכאן קיים לגבי איטליה משום סימן-שאלה נוסף.

* * *

גופי הענינים, בהם נגעה פתבתו זו של סופר ה-„טיימס”, וכן סקירה זו בכללותה, טוענים עוד כמה השלמות והערות חיוניות. הגדלת הכוחות המזוינים כוללת גם הגברת כוחות משטרה ובכללל הגברת הדאגה לבטחון-הפנים. העיקר כאן אינם המספרים, אשר לעתים קשה לתאמם עם מספרים ממקורות אחרים (כך, מדובר עתה על הגדלת „כוח-המשטרה”, ב-12 אלף איש, עד ל-82 אלף שוטר). העיקר הוא הדגש האופרטיבי; אם מותר להשתמש כאן בביטוי זה שימוש חפשי במקצת. מקימים שמונה בטליונים חדשים של משטרה ניידת; וכן יוצרים 30 פלגות נוספות של משטרת-רכבות ומשטרת-דרכים — שוב במגמה מובהקת של בטחון-פנים — ומרחיבים את רשת תחנות ה„קאראביניירי” על פני הארץ כולה. לעומת זאת, נראה כי לאחר שיקול ממושך ויתרו על הרעיון של הקמת חיל-מתנדב, או חיל „מעין-צבאי”, לתפקידי בטחון פנימי. יתכן, כי הגורם הקובע כאן היתה הבעיה כיצד לברור מועמדים אפשריים או לשים סייגים בפניהם. אין כמובן לערבב תכנית כזו באותו ארגון להגנת האוכלוסיה בפני הפצצות, שריפות-רבתי וכיו”ב.

בנוגע לכוחות הצבאיים ממש, יש לזכור היטב כי ערכם של המונחים הארגוניים, שמשתמשים בהם שעה שמדברים בנושא זה, הנו יחסי למדי. לדעת כולם „שמונה הדיביזיות הקיימות הנון חלשות למדי”. מציינים, כי רק אחת מהן — קיימת בה מצבת-אדם ההולמת את התקן התיאורטי; וכולן יחד אינן

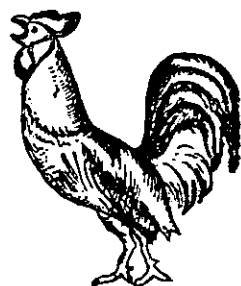
מצוידות כראוי. גם קשה כאן, לעתים, להבחין בין המציאות לבין ההלכה, או מעופו של הדמיון. בעתור נות הצבאית האיטלקית מתפרסמות הצעות מנומקות של קצינים ותיקים על הצורך להגדיל את עצמת הארטילריה שבדיביזיות-רגלים עד ל-108 כלי-תותח של שדה (פרט לרגימנט תותחי נ.מ. הארטילריה הנ.ט.), אך במציאות ספק אם מצויים בפועל 72 כלי-היריה לדיביזיה, שלפי התקן הקיים, אשר עשויים להמנות על כלים ארטילריים חדישים באמת. תקן המרגמות לרגימנט-רגלים עושה רושם נכבד למדי: 36 מרגמות בנות 81 מ"מ, ו-6 מרגמות — בנות 120 מ"מ, אך אין לדעת אם אמנם כזוהי המצבה-שבפועל. וכך — לכל ארכה של „חזית“ הציווד והחימוש.

עם כל אלה — אין לנהוג זלזול קל-דעת בערכה

הצבאי של איטליה. עצם מצבה הגיאוגרפית והתחבורתית מושה לה חשיבות ניכרת, וביחוד כשהמדובר הוא באגן הים-התיכון. בתנאים טופוגרפיים מסויימים (ברצועות ההרריות-האלפיניות) ניתן להפיק תועלת לא-מעטה (ביחוד — בהגנה) גם ב-מצבה הקיים. הצי, על אף צמצומו החמור, איננו כלל כוח מבוטל בים התיכון; והוא מטפח את יכולתו המקצועית בתמרונים משותפים עם כוחות-ים בריטיים ובזמן האחרון — גם אמריקאיים. יכולתה ה-תועלתית של איטליה גדולה מכפי שמקובל לע-תים לחשוב. די לציין, כי לפי כמה ידיעות נועדה תכנית פיתוח ייצור-הנשק באיטליה (בעזרת הסיוע האמריקאי, בן 400 מיליון דולר) לאספקת מכוונות-יריה, מרגמות, כלים ללא-רתע תחמושת ורכב-מנוע, — ואין זו אלא רשימה חלקית במפורש.

צרפת - הגנת שטח-הפנים

בדומה לכמה ארצות-אירופה אחרות (בעיקר — המדינות הסקנדינביות) החלה עתה גם צרפת לכוון מערכת „הגנת-פנים“, המתבססת במידה רבה והולכת על מיליציות-משמר, המגויסות-חלקית בשעת הצורך, כמתכונת „משמר-הארץ“ שבבריטניה בשנות המלחמה (ויצוין, דרך אגב, כי בריטניה עצמה נוקטת כמה הכנות לקראת האפשרות של כינונו-מחדש של חיל זה). אכן, מבנה הגנת-הפנים הצרפתית יושבת במידה רבה גם על גדודים מגויסים של חיל-משמר המורכבים מאנשי מילואים — מזה, ועל גופים בעלי אופי ג'נדר-מרי — מזה. לגבינו — אשר בעית „הגנת-הפנים“ היתה לנו במשך שנים ארוכות, ועודה כיום בגדר „לחם-חוקנו“, בשל תנאי הארץ ואופי גבולותיה — יש ענין רב בעובדה, שאף מדינה רחבת-ממדים למדי, כצרפת, מתיצבת עתה בפני אותן השאלות של ארגון כוחות מתאימים ל„הגנת-השטח“ הפנימית. יש בכך, כמובן, עוד יותר משום אות וסימן לאופין ולצרכיהן של מלחמה והגנה בזמננו מאשר, נאמר, בדוגמתו של „המשמר-המקומי“ שבדנמרק הקטנה. ראויה לציון גם הדרך בה נקטו הצרפתים לפתרון הבעיה של „סמכות אזרחית“ ו„סמכות צבאית“ לגבי כוחות כאלה. וזאת לזכור, כי אחת ממגמותיה העיקריות של מערכת „הגנת-פנים“ חדשה זו בצרפת היא החיפוי על התגייסות הצבא, ועל פריסת כוחותיו, מכל התערבות כי תבוא: בין שתבוצע זו בדרך ישירה מבחוץ ובין ע"י „שתילת“ יחידות-חבלה ו„גיס חמישי“ המופעלים מבסיסים שבתוך המדינה. שיקול זה מבהיר כמה פרטים במבנה החדש של הגנת-הפנים הצרפתית. להלן — גופי-הדברים העיקריים מהנאום של מיניסטר-ההגנה הצרפתי, בשלהי אוקטובר 1950, ב„אספה הלאומית“ (הפרלמנט) הצרפתית, אשר בו פורטו הקוים הכללים, לפיהם מארגנת צרפת כיום את הגנתה על שטח-מדינתה. המובא בזה מטפל גם בשחרור כוחות-צבא מתפקידי הבטחת הפנים, לשילובם במערכת כוחות התגובה הראשונה בחזית, המשבצים את דבר ההגנה-על-השטח בתמונה הכוללת של עמידת מדינה במבחן מלחמה-כוללת.

אותה אומה; ומאידך גיסא אופיניות לאיסטרטגיה זו פעולות נוסח מסורתי יותר, אך בממדים מפותחים יותר, שתבוצענה על ידי כוחות אויריים-קרקעיים יותר גדולים, שמשימתן לכתר, לבתר או להשמיד את הכוחות-המזוינים אשר ליריב הנתקף.

יש, איפוא להתאים את כוחות-ההגנה המק-

ל„איסטרטגיה של מלחמה על שטח“ — דהיינו, איסטרטגיה המכוונת לפגיעה במלוא שטחה של המדינה-היריבה — אופיניות, מצד אחד, פעולות שת-ערכנה על פני היבשה, באויר או לאורך החופים, בכוחות ובאמצעים מסוגים וצורות שונים ביותר, פעו-לות שמשימתן להרוס את הפוטנציאל-המלחמתי של

בילים, אשר צריך לסגלם ולהכשירם היטב לטיב תפ-
קידיהם המיוחדים לשני מיני פעולות-התקפה אלו.
ואלה הם כוחות-ההגנה הדרושים לעמידה בפני

סוג-הפעולות הראשון:

א. כוחות ההגנה-בשטח (défense en surface)

ב. ההגנה-האווירית של שטח-העורף (D.A.T. défense
aérienne du territoire)

ואילו התפקיד להשיב לפעולות מהסוג השני
דלעיל, יהא מוטל על:

א. כוחות אויריים-קרקעיים לצורך התערבות-קרב
ראשונה;

ב. עיקר כוחות-המערכה. (corps de bataille)

יש לראות מראש את הפתאומיות בה על-
לות לפרוץ פעולות-התקפה כגון אלו עוד לפני
כל הכרות-מלחמה שהיא. בעצם, ישנם תקדימים לכך.
למשל: פורט-ארתור (1903) ופאָרל־הרבור (1941).
פעולות כאלו יכולות להתחיל, באשר לפנים המדינה,
על ידי צנחנים, פלגות-קומנדו ו"גיס-חמישי", והן
יכולות להתחיל, באשר להתקפה המתנהלת מבחוץ,
אף מבלי הכרזה על גיוס-כללי בארצו של התוקף,
בדרך של ריכוזי כוחות-התקפה שהועמדו על ממדי-
מינימום והוסתרו היטב — ריכוזים אשר בוצעו
בלילה שלפני ההתקפה, או אשר הבחינו בהם במאות
מדי.

צריך, איפוא, שהכוחות שעליהם הוטלה ההגנה-
על-שטח-המדינה יהיו מוכנים וניתנים לגיוס מיד, ו-
תוך שעה — במובנה המפורש של המלה — עוד
בטרם יהא סיפק לכל הכרות-מלחמה רשמית שהיא.
צריך ש"כוחות-ההתערבות-הראשונה", וכן כוחות-
המערכה העיקריים יהיו במצב של נכונות-תמיד,
דהיינו, שכל צידם ונשקם ימצאו ברשותם, וכן
מלוא תקן כוח האדם שלהם; ברור כי ביחס לכוחות
אלה — אשר, כמובן, אינם מהווים כלל וכלל את

הסך-הכל של הכוחות הצרפתיים, — אין אפשר-
רות לחשוב במושגים של תהליכי-גיוס בדומה לאלה
שהיו נהוגים ב-1914, או אף אלה של 1939.
ברצוני לנתח בקצרה את ההגנה-על-שטח-המדי-
נה, בהתאם לקיום כללים שנקבעו בפקודת-חוק מה-
29 בספטמבר 1950.

פקודה זאת היא מפעל לאומי בעל חשיבות ממדר-
גה ראשונה, המתכוננת להגנה על שטח צרפת באמ-
צעים "שברשות-נוראנו והמסמנת את רצוננו המוחלט
לשמור — בעורף של שטח הפעולות של בני-בריתנו
— על זכויותינו הנובעות מעצמאותנו הממלכתית-
הלאומית."

העקרונות והמטרות של מערכת-ההגנה זו הנן:
(א) להבטיח את בטחון העורף לכוחות-ההתער-
בות-הראשונה בפני כל חדירה מבחוץ, הן מוטסת והן
"אמפיבית" ובפני כל "גיס-חמישי", — דהיינו, להב-
טיח בו את חופש התחבורה, להגן על נקודות ואיזו-
רים רגישים, ולאפשר את תנועת האספקה בשביל
הכוחות-המזוינים ובשביל הישוב האזרחי;

(ב) לקיים את הסדר;

(ג) להיות מוכנים לפעולה בכל עת;

(ד) לשחרר ממשימות שונות אלו את כוחות-ההת-
ערבות, שנועדו למלא תפקידים אחרים — פרט,
כמובן, למקרה, שבו יתערבו בהיאבקות שבתוך שטח
המדינה דיביזיות מוטסות אויבות, מצב שבו חלק
מ"איזור-הפנים" הזה (העורף) ייהפך ל"איזור מב-
צעי" מפורש.

ארגונה של מערכת-ההגנה זאת מבוסס על העקרו-
נות דלקמן:

הפיקוד הוא אזרחי בימי שלום, וצבאי — בימי
מלחמה. הרי שיובטח קשר הדוק, לכל דרג מדרגי
הארגון, בין שני "סולמות"-הסמכות הללו. מספרם
של הדרגים יהיה ארבעה, ואלה הם:

דרג ארצי-כולל, הנתון ישירות להוראות
הממשלה — ובו המנהל-הכללי של הבטחון-הלאומי
(אזרח) משתף פעולה עם המפקח-הכללי של הגנת-
שטח-המדינה — אשר הוא שיהיה, באופן אבטומאטי,
במקרה של גיוס כללי או מלחמה, למפקד-הראשי של
הגנת-שטח-המדינה.

דרג שני בשם "איזור-ההגנה", הוקם בשביל
כ"א מחלקיה העיקריים של הארץ. זה ארגון צבאי
המשתף בתוכו, לפי הצורך, את שלושת השירותים-
המזוינים, מותאם הן לאופי המציאותי הנוכחי של
ההגנה-על-השטח — והן לצרכיה המבצעיים של הח-
זית החיצונית. "איזור-ההגנה" זה יקיף גליל-פיקוד
אווירי אחד — מתוך ארבעה המצויים בשטחה של

צרפת — שנים או שלושה גלילי-פיקוד צבאיים, וכן — אם יהיה צורך בכך — גזרות-פיקוד חופיות מסוי- מות של כוחות-הים. בדרך זה משתפים פעולה מפקח- כללי ראשי של הממשל האזרחי ומפקדו של האיזור, אשר אפשר לו כי יהיה גם מפקדו של אחד מגלילות הפיקוד הכלולים באזור.

הדרג הלישי הוא גלילי-הפיקוד הצבאי; מספרם של אלה בארץ המטרופולין של צרפת הוא תשעה; ובם, בצד מפקד הגליל — המפקח-הכללי של הממשל האזרחי.

הדרג הרביעי הוא המחוז-האזרחי (depar- tement) עם מושל-מזה, ומפקד גלילי-המשנה הפי- קודי — מזה.

הקשר עם ההגנה-האזרחית-של-השטח הובטח על ידי כך שאחד הקצינים האחראים לזו נתמנה כסגנו של המפקד הראשי של ההגנה על-שטח-המדינה.

המטות בכל ארבעת הדרגים האלה הנם מעורבים — אזרחים ואנשי צבא — ומורכבים פקידים וקצינים, אשר נקבעו לכך עוד בימי שלום והם מוצבים או לרשותו של הפיקוד האזרחי, או לרשות הפיקוד הצ- באי — לפי תביעת השעה. מוסכם הוא כי כינונם של המטות האלה, בני הטיפוס החדש שאינו צריך להיות כרוך בשום תוספת משרות ובעלי-משרות חדשים, כי אם צריך להתגשם, פשוט, בדרך של שימוש בחוליות שהנן כבר בנמצא.

חילות הגנת-שטח-המדינה יהיו מחמישה טיפוסים שונים, ולא יכללו עוד גופי-צבא שבשירות-פעיל, — כי הללו משתלבים עתה במסגרת הכוחות-להתערבות- ראשונה.

חמישה טיפוסים-גייסות אלה הם:

(א) הג'נדרמיה (המשטרה-המעולה) — שעליה יוטל באופן מיוחד תפקיד של סיור כלפי כוחות אוי- בים ורכישת ידיעות על אפשרות הופעתם. מספרם של הג'נדרמים שבשירות יוגדל מאוד ברגע הגיוס, על ידי צירופם של אנשי-המילואים של הג'נדרמיה ומיניגים של "ג'נדרמי-עזר" (מעין "סרדיוטים-נוט- רים").

(ב) ה"משמר-הנע" * — גם הוא יוגדל במצב הנ"ל באותם הממדים כמו הג'נדרמיה, כשכל "אסקדרון" יהיה אסקדרונים אחדים. ה"משמר-הנע" הוא שיהיה את הגורם של כוח-מחץ ממונע במערכת-הגנת- שטח-המדינה — וזאת, ביחוד, תודות לאותם הטנקים,

הפחות חדישים, אשר יועברו לרשותו מן הדיביזיות הצרפתיות שבגרמניה, עם הגיע הציד האמריקאי. (ג) בטליונים גליליים מורכבים אך ורק מאנשי- מילואים של הצבא, ומצוידים באמצעי תחבורה, אשר יבטיחו את שמירת האיזורים הרגישים והפגיעים. אלו תהינה יחידות צבאיות לכל דבר, ואנשיהן יהיו בשי- רות מלא, עשרים וארבע שעות ביממה.

(ד) להבדיל מן הנ"ל יקום גוף לוחם חדש, "המש- מר-הארצי" (או "המקומי" — (Garde territoriale)

יחידה סטטית המורכבת ממשרתי שירות חלקי וזמני, מאנשי-מילואים או אנשים הפטורים מחובת-שירות, אך שחתמו על התחייבות-מרצון, ושלפי דוגמת "משמר-המולדת" (Home Guard) הבריטי לא יקדישו אנשיו, עם בוא הגיוס-הכללי, אלא חלק קטן מזמנם לתפקידם הצבאי; הם ימשיכו לגור בבתיהם ולעבוד במסגרת התעסקותם האזרחית, פרט לשעות בהן הם נמצאים בשמירה. הם יהיו מאורגנים במחלקות: או כפריות, במסגרת גזרת-הכיתה הג'נדרמית (מקביל לחבל הכפרי האזרחי) או עירוניות — במסגרות שתקבענה בהתאם לתנאים השוררים בערים השונות. (ה) ולבסוף: פלוגות-הבטחון הרפובליקניות של מיניסטריון-הפנים — אשר אף הן תוגברנה, במקרה של גיוס-כללי, — בקלטן את אנשי-המילואים מיוצאי המשטרה — ותמשכנה במשימת-היסוד שלהן מבלי לקבל על עצמן כל תפקיד סטאטי.

מערכת-ההגנה על שטח המדינה — מקורה בצר- כים הנגזרים מתנאיה של המלחמה-הטוטאלית, תגבר רת אפשרויותיו של התוקף, קיומם של סוכנים-בכוח של האויב, וחשיבותה — בשביל צבאותינו שבחזית — של השמירה על עורקי התחבורה ושל המשכת פעילותה התקינה של הארץ.

אולם כאן עולה ומתחיל תובע את שלו הצורך בחסכון הכוחות. לשוא ננסה לעמוד הכן בזמן ובעונה אחת, על פני שטח-המדינה כולו, ברחבי אזור הפנים, בכל מקום ומקום ובעורף העמוק ביותר לקראת אויב, אשר יתכן ויבוא אי-פעם, כשאנו מחזיקים לצורך זה — תוך הוצאות גדולות — גייסות המקדישים את מלוא פעילות אנשיהם אך ורק לצפייה לקראת התקפה אפשרית. על ידי-כך היינו מקילים על האויב את מלאכתו, הן על ידי שלילת כוחות ניכרים ממערכת- הגנת-הגבולות, והן על ידי הקטנת כוחות העבודה אשר הארץ נזקקת להם.

בשנות 1914 — ו-1939 נקבע חלק מסוים מאנשי- המילואים להפעלה בתפקידי-ייצור חיוניים; ואילו כיום יקראו הצרפתים הנשארים בבית — לקחת חלק בהגנת הארץ תוך כדי המשיכם בעבודתם האזרחית;

* Garde mobile גוף שהכשרתו הנה בעלת צביון צבאי והמהות בצרפת, בעצם, את כוח-המחץ הנייד של הגייסות הג'נדרמיים — המער.

כדבר הזה נעשה כבר במלחמה האחרונה, לגבי אנשי „ההגנה הפאסיבית” (הג”א)!

יעילותן של היחידות השונות האלו תהיה תלויה במידת-הגמישות אשר תנתן-לאורח ארגונן, גיוסן והפעלתן. כפי-שכבר צוין, ההרכב לא יהיה אחיד.

ואשר לאנשי-המילואים, „סרדיוטי-העזר” של „המשמר הנע” והג”נדרמיה, — יעשה נסיון לטפח בשבילים — ורק בנוגע להם — נוהג-גיוס בהשראת דרכי-הגיוס השביצאריים.

צבאה של צ’כוסלובקיה

מעטות היו ה-
מדינות באירופה
(פרט, אולי ל-
צרפת ושבדיה),

אשר מבנן המשקי היה כה מאוזן — מבחינת אבטארכיה כלכלית, וצרכי הגנה בכוחות עצמיים — כזה של צ’כוסלובקיה. ועובדה זו השתקפה, איפוא, במדה לא-מעטה, אף בצבאה, שבצד האי-תנות הגופנית של עמ-האיכרים ניכרה בו גם התפתחות-התעשייתית הרצינית של המדינה, וביחוד של חלקה המערבי — הצ’כי. בצבאה של צ’כוסלובקיה, — שנהרס כליל ב-1939, ונבנה אח”כ בדמות בריגדה, ובהמשך הדברים דיביזיה-מונעת, בטיפוחם של הבריטים, וקורפוס בטפוחם של הררסים — חלו עתה תמורות רחבות ויסודיות עד מאוד, ובעצם נבנה כמעט כולו מהמסד. שינויים כבירים אלה ציכרים אף בשטח החימוש והציוד, אך אולי עוד יותר — ביחס ליסודות הארגון, הכשרת הגייסות ומגמת גיבושן של חבר-הקצינים. כן שונו לא-במעט המגמות הטקטיות-אופרטיביות אשר מטפחים אותן כבר באימון הצבא, ובמבנהו והרכבו.

שלא כברוב מדינות אירופה המערבית והתיכונה — שמר הצבא הצ’כי החדש, בערך, על אותה המכסה המספרית המקובלת, שבין היקף האוכלוסיה לגודל הצבא, אשר היתה נהוגה, למשל, ערב מלחמת-העולם הראשונה, ובעצם, ברוב המדינות, — גם בתקופה שבין שתי המלחמות. מכסה זו נקבעה בשעתה עוד בגרמניה הקיסרית והיא אמרה: „אחוז למאה”. (למעשה, היא כנראה עולה במקצת לגבי הצבא הצ’כי של עכשיו, המונה לפי רוב הידיעות כ-150 אלף חייל, מתוך אוכלוסיה של 13 מיליון

אנשי יחידות אלו ישמרו את מדיהם בבתיהם, יהיו אחראים להם ולא יהיו רשאים ללבשם אלא משייק-ראו לשירות. אולם קריאתם לשירות תבוצע באמצעות פרזי-ציבור*, הרדיו או על ידי פעמוני-האזעקה, והם יוכלו להגיע אל מקום תפקידם במשך שעה לכל היותר, לבושי-מדיהם ומוכנים לשירות.

* הפרוז הוא שריד מימי הביניים, אשר מתפקידו היה להודיע לתושבים על ידי קריאה את פקודות השליטים, את החדשות וכו’. והמנהג נשתמר בכפרים צרפתיים נידחים. —
ה מ ע ר .

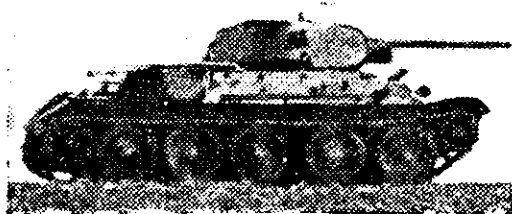
נפש לערך). בה בשעה שמדינות רבות, אף הן מסוג ה„בינוניות”, העמידו מאז המלחמה את כוחותיהן-הלוחמים על מחציתה, בערך, של אותה מכסה אחונית — הרי, לעומת זאת, רוב המדינות הבלקניות, למשל, החלו עתה מקימות, כידוע, צבאות העולים על „מכסת-האחוז” (אחדות מהן הוגבלו במשך מספר שנים ע”י „תקנות-חזוי-השלום”, ואילו ההתחשבות באלו כנראה שפחתה בזמן האחרון).

בהתאם לממדיו של צבאה, מקיימת צ’כוסלובקיה שירות-חובה בן שנתיים. ובזה — מאידך גיסא — היה הצבא הצ’כי, בשנים אלו שלאחר מלחה”ע השניה, שונה מרוב הצבאות של אירופה המערבית והצפונית, אשר נהגו עתה לקיים תקופת שירות-פעיל כבת שנה, ואף פחות מזה (ורק בזמן האחרון ביותר החלו מאריכות כל שהוא, במידות שונות, את תקופת-השירות הזאת, הן למען הגדלת מספר אנשיו של הצבא-העומד, והן לשם השגת תוצאות תכליתיות יותר באימון החילות, בהכשרת אנשי-מקצועות ושכבת סמלים ובגיבוש כללי של יחידות). ואלו התנאים לטיפוחו של הצבא הצ’כי-סלובקי קוימו גם עתה באותה הרמה שהיתה. רגילה בשנים של ערב-מלחמת-העולם השניה, בתקופת העמידה-על-המשמר בפני הסכנות מעבר גרמניה.

יש להביא בחשבון, שעה שמעריכים את אפשרויות הכשרת הגייסות, כי במדינה קיימת גם מערכת הכשרה טרום-צבאית בעלת-ערך וכשמדובר במערכת זו יש לזכור, כי הכונה לא רק להכנה טרום-צבאית בנשק (המקיפה, אגב, עתה גם מספר ניכר של נעורות, במסגרת אגודות וארגוני-נוער) כי אם גם לפעולתן של אגודת-הספורט „סוקול” המטפח כמה סוגים של ספורט-צבאי ובין השאר מקדיש עתה

תשומת-לב רבה להכשרת צנחנים. לעומת זאת יש להביא בחשבון את העובדה, כי רוב אנשי השנתונים 1939-1940 (שבמצב-דברים תקין היו צריכים להוות את עיקר הרזרב המאומן של הצבא) לא זכו בשעתם לכל אימון צבאי מסודר. כל הסימנים מעידים, שנעשים מאמצים רבים להכשירם ככל האפשר ולשלבם במבנהו של הצבא-הרזרבי.

הצבא-העומד מאורגן, לפי הידיעות בעתונות, ב-16 דיביזיות, מהן 4 ממונעות. "קורפוס-השריון" של הצבא מונה 3 בריגדות. — ויתכן לומר, איפוא, כי לפנינו 16 דיביזיות רגלים, ואחת-משורינת. ממספרים אלה ("150 אלף איש"), יש להסיק כי הדיביזיה הצ'כית דומה, כנראה, במבנה לדיביזיה הסובייטית, שמספר אנשיה גם הוא קטן בהרבה מהמקובל, למשל, לגבי דיביזיה בריטית או אמריקאית. ובזה יתכן והיא דומה גם לאותן דיביזיות גרמניות מוקטנות, בשלבים המאוחרים של מסע-המלחמה באיטליה, אשר צוינו בשעתן בעתונות-הצבא הבריטית בתורת "דוגמא מענינת לפתרון השאלה של חסכון בכוח-אדם על חשבון ויתור על "לופסוס" בלתי-הכרחי בשטח של יחידות שירות, אספקה וכדור-מה" (בעיה צבאית-ארגונית, אשר בזמן האחרון החלה לובשת צורה אקטואלית רצינית מאד לגבי כמה מצבאות-המערב). יתכן, אמנם, כי במסגרתה של דיביזיה כזאת הניחו מראש גם מעין בית-קיבול לקליטתם של אנשי-מילואים במספר ניכר עם גיוס-המלחמה. בדרך זאת פוחת ההכרח לקיים גופי-צבא רזרביים מיוחדים — אך מתעכבת הפעלת הדיביזיות העומדות.

T-34 הרוסי

במבנה-הצבא מתבלט מקומם של הגייסות-המורכבים. צילומי המסדרים מראים בעיקר את הטנקים מסוג T-34 הסובייטי. אך, כידוע, רוב המדינות הקטנות, ואף הבינוניות, יכולות להתקנא בצ'כוסלובקיה בעלת תעשית-החימוש הרצינית, שבנתה טנקים טובים למדי כבר לפני תריסר שנים ויותר; אלא שיתכן ובתי-חרושת צ'כיים בונים עתה, מתוך חשבון של האחדה ותכליתיות טכנית ואופרטיבית, העתקות צ'כיות, אולי בשכלולים מסוימים, של אותו טנק רוסי אשר יצאו לו מוניטין.

דוגמה לתשומת-הלב המיוחדת, המוקדשת לשריון בצ'כוסלובקיה — הוא יום-חיל-השריון, המוחג בה ב-24 במארס. לעומת זאת, אין שומעים הרבה על חיל-התותחנים הצ'כי. אך אין ספק, שמפעלי "שקודה" מוסיפים לציידו כראוי בכלי-היריה הארטילריים המודעים שלהם; יתכן — תוך סיגול כל-התותח לדרישות הזמן החדש.

בדרך כלל, עוד רבים הגיוון והשוני בציווד; לפחות — במה שרואים עיניהם של אנשי-חוץ. במסדרים נראים עדין כלים גרמניים לא מעטים (מקלעי ה"מגלד"; "אגרופי-השריון" האנטי-טנקיים שלרגלים; רכב-מנוע גרמני; "רכב-קלעים" משורין — דהיינו, נושאי-גייסות על זחלים; ועוד), מתקבל בידען על הדעת כי בחלקם או ברובם אלה הם כלים מתוצרת צ'כוסלובקיה, מבתי-חרושת צ'כיים שהותאמו לייצור טפוזי-נשק גרמניים, או אף מבתי-החרושת אשר הגרמנים העתיקו בשנות המלחמה לצ'כיה (להפחתת הפגיעה מהפצצות, או לניצול כוחות-העבודה המקומיים). בכלל, יעבור עוד, כנראה, זמן-מה בטרם תושג האחדה גמורה בנשק ובציווד. משל קטן: עקרונית-מתכונים להנהיג מחדש את קסדת-הפלדה הצ'כית המקורית שמלפני 1939; אך, מוסיפים לשאת, ביחידות רבות את הקסדה הגרמנית; וכן הופיעה גם הקסדה מהדוגמה הסובייטית.

על אף המגמה הכללית להתקרבות אל דרכי-הצבא הסובייטי, נשארו המדינים וסימני הדרגות צ'כיים מקוריים, כולל ענידת עניבות עם המדים פתוחי-הצווארון — דבר שאינו מקובל בשום צבא אחר של אירופה המזרחית והמזרחית-תיכונה; אלא שבחורף חובשים עתה גם כובע שער, נוסח-רוסיה. במידת מה משתמשים עדיין גם במדים גרמניים וכן במסכות-גז גרמניות.

באשר לנשק — משפיעה העובדה, שבשעתו זכה הצבא הצ'כי בהקצבה ניכרת משלל-הנשק הגרמני שבידי הרוסים. כלי-נשק בריטיים היו מצויים רק כדי דיביזיה, בערך, והם נעלמים והולכים, — הגם שישנו דמיון-יסוד בין המקלע הבריטי (ממוצא צ'כי, — וכן שמו: "ברן", על שם העיר בֶּרְנוֹ) לבין המקלע המקורי של צבא-צ'כוסלובקיה. בצד-הנשק האבטומטי מתוצרת צ'כית (ה"בוזה", ועוד), מצויים תת-מקלעים סובייטים, וכן כליתות (לפי הידיעות שבעתונות עד ל-15 ס"מ), טנקים, מטוסים. עם זאת, מוסיף מפעל צ'כי לייצר את משחית-הטנקים "הטצר" ("מקניט") מטפוס גרמני, אשר מייחסים

לו כמה סגולות טובות, והוא משמש גם כסחורת אפס-פורט (כנראה, שמשחית-טנקים מסוג זה הם שנת-קבלו כזיון-קבע בצבא השביצרי — ובכלל, כבר קיים יצוא נשק אל ארצות אסיה ודרום-אמריקה). ואילו מפעל אחר, בברנו, בעלת-המסורת של כלי-זין אבטור מטי, מייצר את „רובה-הסער“ הגרמני הנודע.

ההדרכה זה אימון מתקרבים והולכים יותר ויותר לתכנית-האימון, דרכי-ההדרכה ונוהגי-השירות הסובייטיים. תשומת-לב יתרה מקדישים לאי-מון בקליעה (כפי שכבר צוין, מתאמן לפחות חלק מהנוער — וכן נערות ונשים — בקליעה במסגרות של אגודות-נוער וארגונים שונים). אשר לאימוני-השדה — מדגישים בהם מאוד את ההסוואה. כדוגמה לכך, מציינים כי קלעים המתקדמים להתקפה — זוחלים בדהפס לפניהם „שיחים“ מעשי-ידיהם. הונהגו שעורי הדרכה-פוליטית; ומאז ה-14.6.50, בתוקף פקודת-יום מיוחדת של שר-ההגנה לחיל-הצבא, נקבעו ביחידות קצינים פוליטיים מיוחדים.

הכשרת הצנחנים, המתנהלת, כפי שכבר צוין לעיל, בארגוני נוער, משמשת יסוד לכינון יחידות-צנחנים בצבא. כי אין כאן הכונה לאספורט בעלמא, אלא לטיפוח היכולת למבצעים מטוסיים של ממש, — אפשר לראות מכך שחיל-האוויר הצ'כי פיתח מרכב-מצנחים להצנחת משאות (תחמושת, נשק, ציוד) בצורת ארבעה מצנחים מחוברים.

לפי כמה מהידיעות המאוחרות מונה עתה הצבא הצ'כוסלובקי כ-180 אלף איש; ויתכן כי חלה בו בזמן האחרון התרחבות מסוימת. עם זאת, מציינים, שגם הציוד לובש והולך צורה אחידה יותר, על יסוד זין וציוד ממוצא סובייטי. סבורים, שבעת המלחמה עשוי הצבא לגדול כפליים, ויתכן — פי שלושה. קיימים גם גייסות-ספר, בעוצמה חזקה למדי וכן גייסות-מיניסטריון-הפנים (כמה רבבות), בעלי ערך לוחם רציני. התעשייה של הארץ מאפשרת בסיס רחב להגדלתו גם בענפי חילות משוריינים וממונעים.

חיל-האוויר הצ'כוסלובקי *

ציודו של חיל-האוויר הצ'כי, נראה, שהוא מושתת עתה על ד' יסודות, בעלי ערך בלתי שווה: מטוסים מתוצרת גרמנית; מטוסים מייצור צ'כי שהנם גלגולי טפוסים גרמניים; מטוסים סובייטים (לא מהטיפוסים

* על בניין-מטוסים בצ'כיה מאז המלחמה — לפי דוגמאות „מסרשמידט“ — מדחפיים ומפלטיים — ראה ב-„מערכות“ חוב' ס"א ע' 70 — ב„זוטות חיל-האוויר“.

המאוחרים — כולם מדחפיים, ולא ידוע עד כה על מטוסים מפלטיים ביניהם); מטוסים ששרדו מן האספקה מבריטניה בשעתה (מטוסים מטפוסים צ'כיים עצמאיים מייצרים רק מסוג מטוסי-אימון ומטוסי-נוסעים לא-גדולים; אמנם, גם לכאלה ציוד לטיסה בכל תנאי-הראות). על המקור הראשון — הגרמני — נמנים מטוסי-האימון „ביוקר-יונגמיסטר“, מטוסי-התובלה „יונקר 52“ ומטוס התצפית והקשר הידוע משנות המלחמה, פיזלר-שטורך („חסידה“) — אשר אותו סיגלו בצ'כיה גם לשימוש כמטוס להטסת פצועים; וכן, כנראה, מספר מטוסי „מסרשמידט 262“, הדו-מפלטיים, — הטיפוס המפלטי היחיד אשר ידוע בפירוש על מציאותו בחיל האוויר הצ'כי.

המטוסים מתוצרת צ'כיה הנם בעיקר C — 10 ו-C — 210 שניהם העתקות, בתאמות ידועות, של מסרשמידט F — 109 שנחשב בשעתו לאחד הגלגולים המשובחים ביותר של אותו מטוס-קרב גרמני, תוך שימושים במנועים שונים מדוגמות גרמניות, המטוס „C — 110“ אף הוא נמנה על טיפוס זה, אלא שהותאם לשמש כמטוס-אימון מתקדם, עם שני תאי-טיס בגופו. כן מייצרים בצ'כיה (כנראה במספר מועט ביותר) העתקים של מסרשמידט 262 הנ"ל, המפלטיים, בית-חרושת אחד מייצר גם הליקופטרים, — שכידוע ערכם הצבאי נמצא עכשיו בעליה.

מרובים ביותר הטיפוסים של מטוסים ממוצא סובייטי: „מטוסי-סער“ מטפוס „איל-2“ (איליו-שין) — הוא ה„שטורמוביק“ הנודע; מטוסי קרב „לא-7“ (לאבוצ'קין) ו„יעק“ (יעקובלב); המפציץ-הקל „פא-2“ ומטוסי-התובלה „איל-12“.

המטוסים הבריטיים שהופיעו עדיין בשנים האחרונות בצילומיהם של הופעות שונות של חיל-האוויר הצ'כוסלובקי היו מטוסי-קרב „ספיטפייר“, מפציצים-קלים „מוסקיטו“, ולפי גרסה אחת גם מטוסי-מפלט „מטאור“. אך אין כל אלה, ודאי, אלא זכר לזמנים עברו.

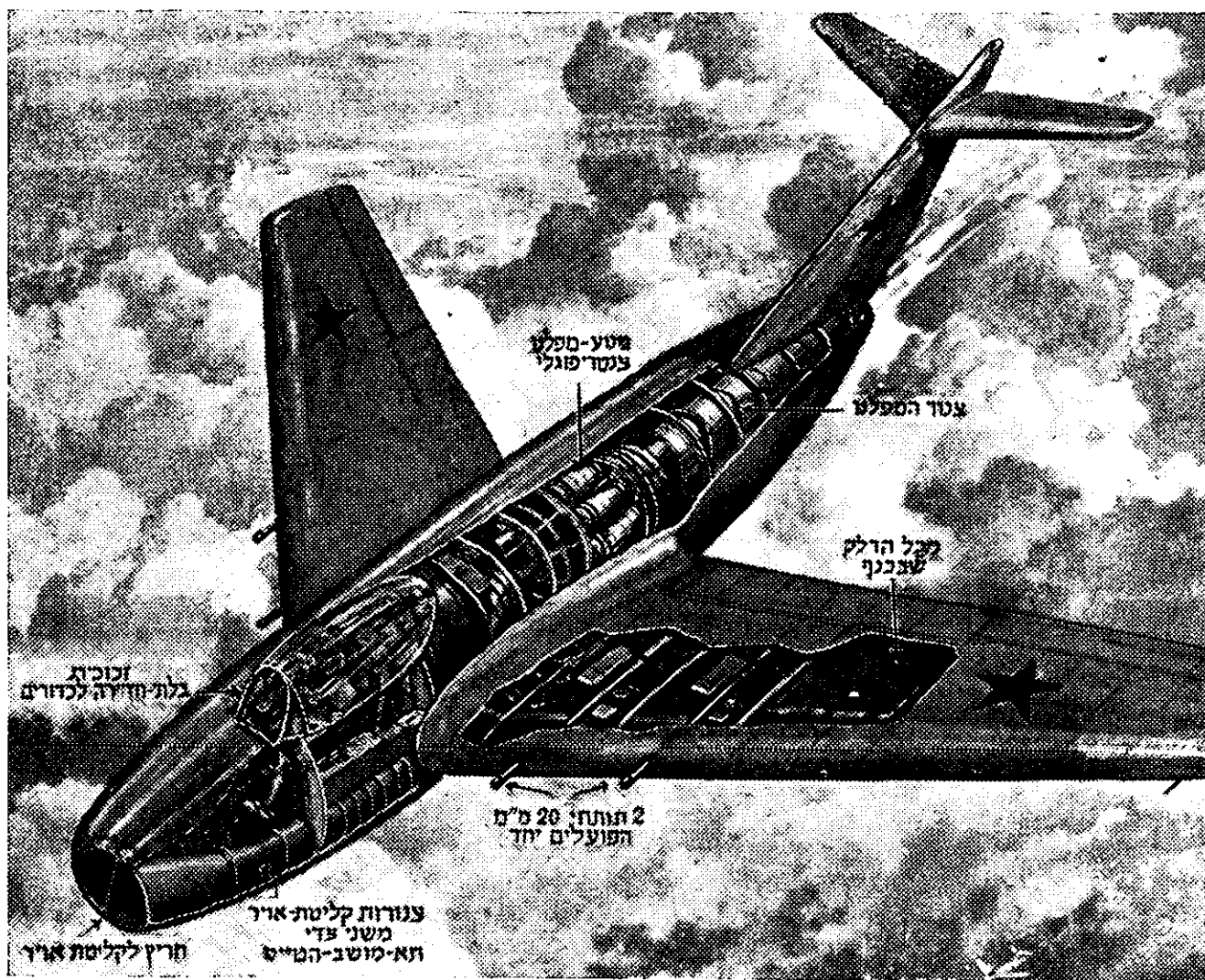
בעיקרם, מצוידים הרגימנטים של חיל-האוויר הצ'כי במטוסי-הקרב הנ"ל מתוצרת המדינה, במטוסי-סער ומפציצים-קלים סובייטיים, ובמטוסי-תובלה „יונקרס 52“. מצויים בארגונו של חיל האוויר, רגימנטים של מטוסי-קרב, רגימנטים-של-הפצצה, ורגימנטים-של-סיור. הרגימנטים מצטרפים לדיביזיות-אוויריות. מפקד חיל-האוויר נתון למרותו הישירה של ראש מטה-הצבא. שעה שמנסים לקבוע הערכה כל-

ימינו אלה לא בבחינת כמות שאינה נחשבת ואף לא בגדר איכות מבוטלת. אמנם, נראה כי קיימים בו "סד"קים" פנימיים מסוימים (אפשר, שביחוד בחיל האוויר) ואין זה ברור למדי כיצד נפתרה בעית חברי הקצינים שנבעו בו פרצות לא מעטות בשנים האחרונות. אך פרט למצבים קטסטרופליים, שלא קל להעלותם על הדעת, יש להניח שצבא זה עשוי לגלות משמעת, וגם יעילות ניכרת על כל פנים, הגדרות כזו שב"מרינס"קור"גאזאט" (של קורפוס ה"מרינס" האמריקאי) מספטמבר 1950 — ש"אין לראות צבא צ'כוסלובקי עתה כיחידה לוחמת רצינית" — ספק, אם אמנם רציניות הן למדי. ודאי אין זה צבא החופשי מבעיות לא-קלות; אך זהו צבא בעל משקל, אשר חייבים להתחשב בו.

לית לחיל-האוויר יש להביא בחשבון כי הוא ודאי סבל מאבדן קצינים ומומחים בשנתיים שלושה-שנים האחרונות יותר מענפי-הצבא האחרים. אמנם, יש בודאי משום תיקון בפעולתם של אקדמית-הטיסה-הצבאי ושל כמה בתי-ספר לטייסי חיל-האוויר, — וכן בתי-הספר לאלחוטאות, למכונאות, ולמדריכי-טיס. לצרכי קידום חיל-האוויר הצ'כי שוהה במוסקבה בקביעות משלחת צבאית-אווירית. הציוד הרוסי הרב מהווה את היסוד לתקומתה של אוויריה צ'כוסלובקית, אך בדרך כלל היא עומדת עדיין בשלב של פני מספר שנים, באשר לטפוס הציוד. הרמה הטכנית הכללית נחשבת לגבוהה למדי.

* * *

סיכומו של דבר — אין הצבא הצ'כוסלובקי של

מטוס-הקרב-המפלטי הסובייטי MIG

ע"ש מתכנניו מיקוין וגורביץ. פועל בזירת-קוריאה (וודאי שיסופק לכל בתי-ברית סובייטית שזירתה תתלקח). מהירותו עולה על 600 מילין לשעה. כולו בנוי ממתכת. ארכו כ-9½ מ' ורוחבו (עם הכנפים) למעלה מ-10 מ'. חמושו, כנראה, 4 תותחי ShVAK בני 20 מ"מ.